

PROGRAM PROFILAKTYKI

**I Liceum Ogólnokształcącego
im. Stanisława Dubois
w Koszalinie**

Koszalin 2007

Podstawa prawna programu profilaktyki:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256. poz. 2572, z późn. zm w tym z 11 kwietnia 2007 r.).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r.
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r.
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997r.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U.Nr 10 poz.96).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. Nr 51 poz.458).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

1. Wstęp

Profilaktyka szkolna odwołuje się do przyjętej przez Światową Organizację Zdrowia definicji zdrowia, którego ochrona jest jej podstawowym zadaniem. W wypadku dzieci i młodzieży obejmuje to m.in. dobre relacje i zaufanie do ludzi, poczucie bezpieczeństwa, umiejętność ekspresji emocji i ich empatycznego odczuwania, odporność na sytuacje trudne, poczucie sensu życia, dojrzałość poznawczą.

Program szkolnej profilaktyki I Liceum Ogólnokształcącego to ogół działań chroniących młodzież przed zakłóceniami w rozwoju oraz działań interwencyjnych podejmowanych w sytuacji pojawiających się zagrożeń. Głównym celem profilaktyki jest ochrona przed zagrożeniami, zatem działania profilaktyczne powinny być nakierowane na osłabienie czynników ryzyka, sprzyjających podejmowaniu zachowań ryzykownych oraz na wzmocnieniu czynników chroniących, zwiększających odporność człowieka na działanie czynników ryzyka.

2. Diagnoza zagrożeń

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki wymaga określenia obszarów problemowych i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań. Diagnoza problemów wychowawczych w I LO została przeprowadzona poprzez:

1. Informacje uzyskane od wychowawców klas na temat problemów wychowawczych w danej klasie.
2. Przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, rodziców i pracowników szkoły.
3. Rozmowy z rodzicami, zarówno indywidualnie jak i zbiorowe podczas wywiadówek.
4. Analizę sytuacji rodzinnej i środowiskowej uczniów.
5. Wnioski z prac Rady Pedagogicznej.

Podstawowym celem badań było zebranie wiarygodnych informacji dotyczących występowania i rozmiarów takich zjawisk jak – używanie substancji psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki), agresja wśród młodzieży, trudności szkolne, brak troski o własne zdrowie. Jednocześnie zwrócono uwagę na rozpoznanie czynników chroniących, tj. więzi rodzinne, zainteresowania uczniów, aktywne spędzanie wolnego czasu, pozytywny wpływ grupy rówieśniczej.

Z diagnozy sytuacji w szkole wynika, że najczęstszymi zachowaniami ryzykownymi podejmowanymi przez uczniów są:

1. Opuszczanie pojedynczych godzin lekcyjnych.
2. Palenie papierosów.
3. Spożywanie alkoholu.
4. Zniechęcenie, apatia, załamania.
5. Kontakt z narkotykami (w szczególności nadużywanie lekarstw).
6. Zaburzenia odżywiania, tj. nadmierne odchudzanie się.

3. Cele programu

Do najważniejszych celów programu profilaktycznego należą:

- promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie odpowiedzialności i postawy asertywnej,
- uświadomienie konsekwencji używania środków psychoaktywnych,
- uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych z piciem alkoholu, używaniem narkotyków oraz paleniem papierosów,
- stworzenie alternatyw dla nadużywania alkoholu, narkotyków i innych zachowań ryzykownych,
- przekazanie wiedzy o czynnikach zagrożenia i czynnikach chroniących młodzież przed uzależnieniem,
- pogłębienie i wzmacnianie naturalnego systemu wsparcia istniejącego wśród młodzieży (koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie),
- uwrażliwienie na realizację w życiu wartości: miłość, prawda, wolność,
- uświadomienie uczniom niekontrolowanego przez lekarza odchudzania, (profilaktyka zaburzeń odżywiania- bulimia, anoreksja),
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, presją, nadmiarem obowiązków przy jednoczesnym zachowaniu równowagi psychicznej,
- uwrażliwienie wychowawców, nauczycieli, rodziców i uczniów, na stany przemęczenia, apatii, depresji, wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem i miejsc, gdzie można uzyskać pomoc.

4. Realizacja programu

4.1. Formy realizacji

W realizacji programu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży czynnie uczestniczą:

- uczniowie,
- nauczyciele i inni pracownicy szkoły,
- rodzice.

Uczniowie

1. Włączenie przedstawicieli samorządu uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych z możliwością zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw.
2. Organizowanie systematycznych i profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, tj. pogadanki, zabawy integracyjne, warsztaty, rozmowy wychowawcze.
3. Realizacja programów z zakresu profilaktyki zdrowia.
4. Organizowanie w szkole imprez tematycznych.
5. Zaoferowanie uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu (różnorodna atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych, aktywne formy spędzania wolnego czasu zajęcia rekreacyjno – sportowe).
6. Indywidualna praca z uczniem mających problemy, z których rozwiązaniem sobie nie radzi – w ramach pracy opiekuńczo-wychowawczej pedagoga.

Nauczyciele, wychowawcy, pedagog

1. Współpraca z instytucjami organizacjami w zakresie organizacjami w zakresie organizowania i realizowania w szkole różnorodnych działań i programów profilaktycznych.
2. Doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli – rozszerzenie wiedzy nauczycieli, a przede wszystkim wychowawców klas o takie zagadnienia jak:
 - uzależnienia,
 - zaburzenia odżywiania ,
 - postępowanie w konkretnych przypadkach i stosowane formy pomocy,
 - regulacje prawne.
3. Stopniowe wyposażanie biblioteki szkolnej i gabinetu pedagoga w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki – dostępne dla nauczycieli i uczniów.

Rodzice

1. Stała współpraca rodziców z nauczycielami, a w szczególności wychowawcą.
2. Przekazywanie rodzicom ważnych informacji na temat zagrożeń, problemów ich dzieci, szeroko rozumiana pedagogizacja.
3. Zapraszanie rodziców na imprezy szkolne i klasowe.

4.2. Działania w wybranych obszarach zagrożeń.

Zakłada się realizację celów programu w 7 obszarach problemowych. Poniższa tabela zawiera formy realizacji zadań w każdym z obszarów i osoby odpowiedzialne za ich realizację.

1. Palenie papierosów

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1.	Imprezy antynikotynowe w związku z akcją „Dzień bez papierosa”: konkursy, prezentacje literackie, gazetki tematyczne.	SU, nauczyciele wychowawcy, pedagog
2.	Realizacja na lekcjach wychowawczych tematyki mówiącej o szkodliwości palenia.	nauczyciele, wychowawcy
3.	Inne imprezy o tematyce antynikotynowej.	wychowawcy, SU

2. Zazywanie narkotyków

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1.	Przeprowadzenie pogadanek przez koordynatora ds. narkomanii z Komendy Powiatowej Policji.	pedagog
2.	Projekcja filmów wideo ukazujących problematykę uzależnienia od narkotyków.	wychowawcy, pedagog.
3.	Realizacja programu NOE I klasy I	pedagog
4.	Przeprowadzanie anonimowych ankiet badających świadomość uczniów w związku z problemem narkomanii.	pedagog i realizatorzy programu NOE I
5.	Prowadzenie rozmów w ramach godzin wychowawczych na temat szkodliwości stosowania narkotyków	wychowawcy
5.	Sporządzenie wykazu punktów pomocy, wsparcia i poradnictwa narkotykowego.	pedagog
6.	Przeprowadzenie prelekcji dla rodziców z zakresu profilaktyki narkomanii. Wywiadówka profilaktyczna.	pedagog, wicedyrektor ds.wychowania
7.	Przeprowadzanie rad szkoleniowych dla nauczycieli z zakresu profilaktyki narkomanii.	wicedyrektor ds. wychowania

3. Spożywanie alkoholu

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1.	Prowadzenie rozmów w ramach godzin wychowawczych na temat szkodliwości spożywania alkoholu. Projekcje filmów.	wychowawcy, nauczyciele biologii
2.	Pomoc psychologiczna w indywidualnych przypadkach uzależnień i współuzależnień.	pedagog
3.	Sporządzenie wykazu punktów pomocy, wsparcia i poradnictwa w problemie alkoholowym.	pedagog

4. Zła sytuacja rodzinna uczniów.

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1.	Zachęcanie do pomocy koleżeńskiej w nauce.	wychowawcy, nauczyciele
2.	Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Kierowanie uczniów z trudnościami na badania.	pedagog, nauczyciele przedmiotów, rodzice
3.	Indywidualna opieka nad dziećmi z problemami emocjonalnymi i intelektualnymi.	pedagog, wychowawcy
4.	Pomoc stypendialna	wychowawcy, pedagog

5. Zaburzenia odżywiania

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1.	Projekcja filmów wideo ukazujących problematykę zaburzeń odżywiania.	wychowawcy
2.	Prowadzenie rozmów w ramach godzin wychowawczych na temat zaburzeń odżywiania: anoreksji i bulimii.	wychowawcy, pedagog
3.	Przeprowadzanie rad szkoleniowych dla nauczycieli z zakresu profilaktyki zaburzeń odżywiania.	wicedyrektor ds. wychowania
4.	Opieka psychologiczno pedagogiczna uczniów z zaburzeniami odżywiania	wychowawcy i pedagog

6. Opuszczanie pojedynczych godzin lekcyjnych

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1.	Rozmowy wychowawcze – poznanie powodów, dla których uczniowie opuszczają pojedyncze lekcje.	wychowawcy, nauczyciele
2.	Systematyczne rozliczanie nieobecności zgodnie z obowiązującymi zasadami zawartymi w SSO i Statucie szkoły.	wychowawcy, nauczyciele, wicedyrektorzy
3.	Bieżące informowanie rodziców ucznia nieobecnościach na pojedynczych lekcjach	wychowawcy

7. Stres, załamania, apatia, stany depresyjne

Lp	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1	Projekcja filmów wideo ukazujących sposoby radzenia sobie ze stresem, sposoby pokonywania apatii, zniechęcenia, oraz objawy depresji.	wychowawcy, pedagog
2	Prowadzenie rozmów w ramach godzin wychowawczych na temat sposobów radzenia sobie ze stresem, techniki relaksacyjne, kształtowanie umiejętności rozpoznawania choroby jaka jest depresja.	wychowawcy, pedagog
3.	Zajęcia wychowawcze z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego	wychowawcy, pedagog
4.	Opieka psychologiczno-pedagogiczna nad uczniami jej potrzebującymi	wychowawcy, pedagog

4.3 . Inne działania podejmowane w ramach realizacji programu profilaktycznego.

Lp.	Formy realizacji poszczególnych zadań	Odpowiedzialni
1	Włączenie się do ogólnopolskich akcji, np. „Sprzątanie Świata”, „Dzień bez papierosa”, „Światowy Dzień walki z AIDS”, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.	wychowawcy
2	Diagnozowanie samopoczucia uczniów w klasie, szkole.	wychowawcy, pedagog

3	Stosowanie niekonwencjonalnych, aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych.	nauczyciele i wychowawcy
4	Stosowanie technik relaksacyjnych i przeciwdziałających stresowi.	wychowawcy, pedagog
5	Projekcja filmów na temat zagrożeń XXI wieku.	wychowawcy, pedagog
6	Pedagogizacja rodziców w ramach ogólnoszkolnych zebrań z rodzicami.	wychowawcy, pedagog
7	Zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę (koła przedmiotowe, koła zainteresowań, SKS, czy pracy w Klubie Wolontariusza	wychowawcy, pedagog
8	Uświadomienie zagrożeń związanych z przynależnością do grup nieformalnych.	wychowawcy
9	Realizacja programu Różowa Wstążeczka- profilaktyka raka sutka – klasy I	pielęgniarka
10	Profilaktyka wad cewy nerwowej – spotkania z młodzieżą- klasy II i III	pielęgniarka
11	Antykoncepcja – świadome planowanie rodziny II-III	pielęgniarka
12	Profilaktyczne badania przesiewowe i bilansowe klasy II i III	pielęgniarka
13	Pierwsza Pomoc- warsztaty – Klasy I	pielęgniarka
14	Higiena osobista i otoczenia- zajęcia wychowawcze w klasach I i rozmowy indywidualne.	pielęgniarka

5. Ewaluacja programu

Program profilaktyki będzie podlegać ocenie w odniesieniu do wybranych obszarów (tj. strategii oddziaływań profilaktycznych, tematyka realizowanych zadań i formy realizacji) według corocznego harmonogramu Zespołu ds. Mierzenia Jakości Pracy Szkoły.

Zakłada się następujące formy ewaluacji programu:

- ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców,
- analiza dokumentacji prowadzonej przez wychowawców i pedagoga,
- rozmowy z uczniami i rodzicami,
- obserwacja zachowań uczniów.

Program zatwierdzony uchwałami:

Rady Pedagogicznej z dnia 20 listopada 2007 r.

Rady Rodziców z dnia 4 grudnia 2007 r.

Przewodniczący Rady
Pedagogicznej

Przewodniczący Rady
Rodziców

Rada Samorządu Uczniowskiego zapoznała się z uchwalonym programem.

Przewodniczący
Rady Samorządu Uczniowskiego